

WYMAGANIA EDUKACYJNE Rok szkolny 2025/2026

Przedmiot: plastyka

Klasa: klasa 5

Numer programu nauczania: SPCz/18/2025

Nazwa programu nauczania: Program nauczania plastyki w szkole podstawowej klasy 4–7. Marzena Kwiecień

Imię i nazwisko nauczyciela: Anna Konieczna

I. CELE KSZTAŁCENIA – wymagania ogólne:

I. Opanowanie zagadnień z zakresu języka i funkcji plastyki; podejmowanie działań twórczych, w których wykorzystane są wiadomości dotyczące formy i struktury dzieła.

II. Doskonalenie umiejętności plastycznych – ekspresja twórcza przejawiająca się w działaniach indywidualnych i zespołowych.

III. Opanowanie podstawowych wiadomości z zakresu kultury plastycznej, jej narodowego i ogólnoludzkiego dziedzictwa kulturowego

II. REALIZOWANE TREŚCI:

I. Dziedziny sztuk plastycznych - wprowadzenie

1. Wiedza: Zarys tematyki dotyczącej dziedzin sztuki: rysunek, malarstwo, rzeźbiarstwo, architektura, fotografika, grafika artystyczna, grafika użytkowa, rzemiosło artystyczne, wzornictwo przemysłowe, film, scenografia, sztuka ludowa

II. Rysunek

1. Wiedza: Rodzaje i funkcje kreski w rysunku; techniki rysunkowe; rysunek jako szkic, rysunek jako samodzielne dzieło sztuki; linia – podstawowy środek wyrazu w rysunku; rysunek linearny, światłocieniowy, dekoracyjny, faktura w rysunku; warsztat rysownika: podstawowe narzędzia rysunkowe (ołówek, piórko, węgiel); linia i kreska w przyrodzie. Programy graficzne do tworzenia rysunków.

2. Aktywność plastyczna: Szkicowanie, wykonywanie rysunków konturowych, postępowanie się kreską do tworzenia zróżnicowanych faktur i ornamentów linearnych. Stosowanie różnorodnych narzędzi rysunkowych (piórko, węgiel, ołówek, komputerowe programy graficzne) do tworzenia określonych tematycznie i kompozycyjnie prac plastycznych.

III. Malarstwo

1. Wiedza: Wiedza o barwie; barwy czyste – podstawowe i pochodne, temperatura barw, odcienie barw, koło barw, barwy neutralne, gamy kolorystyczne, plama barwna

jako podstawowy środek wyrazu plastycznego w malarstwie; techniki malarskie: akwarela, gwasz, farby olejne, farby akrylowe, witraż, mozaika, fresk; warsztat malarza: sztalugi, paleta, obraz, farba, pędzel. Programy graficzne do malowania.

2. Aktywność plastyczna: Ćwiczenia malarskie w uzyskiwaniu różnorodnych plam barwnych. Stosowanie poznanych technik malarskich (gwasz, akwarela, pastel) do tworzenia określonych tematycznie i kompozycyjnie prac plastycznych. Ćwiczenia plastyczne wykorzystujące różnice i podobieństwa barw. Zadania wykorzystujące indywidualne obserwacje dzieci dotyczące barw i ich preferencje barwne. Ćwiczenia malarskie w uzyskiwaniu barw pochodnych, różnego rodzaju odcieni barw i szarości. Kolor jako sposób wyrażania emocji i nastroju; ćwiczenia wykorzystujące język koloru

IV. Rzeźba

1. Wiedza: Rzeźba – kształt, przestrzeń, forma; rodzaje rzeźby: posąg, monument, forma przestrzenna; funkcje rzeźby: dekoracyjna, religijna, pomnik; tradycyjne i współczesne materiały i techniki rzeźbiarskie (drewno, kamień, glina, metal; płaskorzeźba – relief.

2. Aktywność plastyczna: Ćwiczenia rzeźbiarskie w glinie (dodawanie), mydle (odejmowanie). Konstrukcje przestrzenne (mobilne i stabilne) wykonywane z różnorodnych elementów naturalnych i sztucznych.

V. Architektura

1. Wiedza: Typy i funkcje architektury – specyfika obiektów tej dziedziny sztuki; architektura mieszkalna, sakralna, użyteczności publicznej, podstawowe materiały stosowane do tworzenia dzieł architektury; warsztat architekta: projekt architektoniczny, projektowanie wnętrz; architektura krajobrazu; układy kompozycyjne stosowane w architekturze.

2. Aktywność plastyczna: Tworzenie prostych makiet, modeli budynków; projektowanie aranżacji wnętrza; wykonywanie przestrzennych układów z brył geometrycznych.

VI. Grafika

1. Wiedza: pojęcia: matryca, odbitka (rycina) i ich funkcje; grafika – dzieło sztuki w wielu egzemplarzach, metody opracowywania matryc graficznych – druk wypukły, wklęsły i płaski; techniki graficzne – drzeworyt, linoryt, miedzioryt, litografia itd.; grafika komputerowa i specyfika powstawania dzieł grafiki komputerowej; grafika artystyczna/warsztatowa i użytkowa.

2. Aktywność plastyczna: Układy kompozycyjne na płaszczyźnie z wykorzystaniem technik graficznych (pieczętki, linoryt, monotypia). Projektowanie przedmiotów codziennego użytku w wybranej technice plastycznej i układzie kompozycyjnym.

VII. Sztuka ludowa

1. Wiedza: Definicja i funkcje sztuki ludowej; artysta ludowy; wybrane dzieła, formy i motywy sztuki ludowej: wzory dekoracyjne wysypywane piaskiem, malarstwo na szkle, rzeźba, grafika religijna, wycinanka, styl zakopiański.

2. Aktywność plastyczna: Wykonywanie obrazów, rzeźb, ozdób świątecznych, wycinanek, tradycyjnymi technikami wykorzystywanymi przez artystów ludowych.

VIII. Środki wyrazu artystycznego – wprowadzenie

1. Wiedza: Zarys tematyki dotyczącej środków wyrazu artystycznego: kompozycja, kontrast, światło, walor, gama barwna, perspektywa, linia, faktura, bryła.

IX. Kompozycja

1. Wiedza: Kompozycja jako układ elementów na płaszczyźnie (w rysunku i w malarstwie) i w przestrzeni (w rzeźbie i w architekturze); kompozycja rytmiczna kompozycja symetryczna. Układy kompozycyjne w przyrodzie.

2. Aktywność plastyczna: Projektowanie kompozycji plastycznych opartych na zasadach symetrii i rytmu. Symetryczne i rytmiczne układy kompozycyjne na płaszczyźnie z wykorzystaniem figur geometrycznych. Wycinanki – symetria jedno- i wieloosiowa

X. Kontrast

1. Wiedza: Pojęcie kontrastu w sztukach plastycznych; barwy kontrastowe; kontrast kształtów i kierunków. Kontrast w środowisku naturalnym, w przyrodzie.

2. Aktywność plastyczna: Tworzenie kompozycji malarskich z wyobraźni z zastosowaniem kontrastu barw. Kontrastowe układy brył – komponowanie w przestrzeni.

III. WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY W KLASYFIKACJI ŚRÓDROCZNEJ:

Oceniając teoretyczną wiedzę ucznia, dotyczącą sztuki oraz jego aktywność plastyczną, uwzględniany jest:

- stopień przyswojenia wiadomości na określony temat;
- aktywność i zaangażowanie w samodzielne rozwiązywanie problemów, wykonywanie ćwiczeń i poleceń;
- porządkowanie własnej wiedzy, kojarzenie faktów, dostrzeganie analogii;
- stopień zainteresowania sztuką – udział w dyskusjach, wyrażanie poglądów, formułowanie własnych wniosków dotyczących określonych zagadnień;
- zaangażowanie w pracę twórczą;

- stopień przekraczania indywidualnych barier rozwojowych – twórczych, poznawczych, komunikacyjnych, organizacyjnych w trakcie działań plastycznych;
- oryginalne rozwiązywanie problemów plastycznych;
- stopień poczucia odpowiedzialności za własne i grupowe działanie;
- celowe wykorzystywanie wiedzy o środkach formalnych do ekspresji własnej;
- indywidualne zainteresowanie działalnością plastyczną, współtworzenie życia kulturalnego klasy i szkoły.

Ocena niedostateczna - Uczeń:

- lekceważy swoje obowiązki: nie przynosi wymaganych materiałów plastycznych;
- nie uczestniczy w działaniach plastycznych;
- nie wykonuje ćwiczeń i poleceń dotyczących wiedzy o sztuce;
- biernie uczestniczy w lekcjach – nie bierze udziału w dyskusjach, pogadankach;
- nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności objętych programem;
- nie wykazuje woli poprawy oceny.

Ocena dopuszczająca - Uczeń:

lekceważy swoje obowiązki: rzadko przynosi wymagane materiały plastyczne;

- niechętnie podejmuje działania plastyczne na lekcji;
- nie jest zainteresowany przedmiotem: sporadycznie bierze czynny udział w lekcji;
- nie wykonuje systematycznie ćwiczeń i poleceń dotyczących wiedzy o sztuce;
- fragmentarycznie opanował wiadomości i umiejętności objęte programem;
- nie wykazuje woli uzupełnienia wiadomości i poprawy oceny.

Ocena dostateczna - Uczeń:

- swoje obowiązki traktuje poważnie; najczęściej jest przygotowany do lekcji, przynosi wymagane materiały plastyczne;
- mało aktywnie uczestniczy w zajęciach, nie zawsze jest zainteresowany tym, co się dzieje na lekcji;
- dość systematycznie i w sposób poprawny wykonuje ćwiczenia i polecenia dotyczące wiedzy o sztuce;
- wykonuje prace plastyczne, najczęściej zgodnie z tematem i założeniami, ale na niskim poziomie osiągnięć;

- posiada podstawowe wiadomości i umiejętności objęte programem.

Ocena dobra - Uczeń:

- poważnie traktuje swoje obowiązki; jest przygotowany do lekcji, przynosi wymagane materiały plastyczne;
- jest zainteresowany lekcją i umiarkowanie zaangażowany w jej formy;
- systematycznie wykonuje zadania dotyczące wiedzy o sztuce;
- prace plastyczne wykonuje starannie i zgodnie z tematem;
- posługuje się wiadomościami i umiejętnościami objętymi programem.

Ocena bardzo dobra- Uczeń:

- zawsze jest przygotowany do lekcji i posiada wszystkie potrzebne materiały;
- z zaangażowaniem uczestniczy w różnorodnych formach lekcji: jest zainteresowany tematem, uczestniczy w dyskusjach;
- potrafi pracować w grupie, odpowiedzialnie traktuje powierzone zadania;
- zadania dotyczące wiedzy o sztuce wykonuje z pełną znajomością tematu;
- wykonuje estetyczne prace plastyczne, zgodnie z tematem, wykazuje się umiejętnością celowego stosowania środków formalnych i oryginalnością;
- posiada pełne wiadomości i umiejętności objęte programem.

Ocena celująca - Uczeń:

- posiada pełne wiadomości i umiejętności objęte programem, a także wykazuje się wiedzą ponadprogramową, uzupełnianą wiadomościami z różnych źródeł;
- zawsze jest przygotowany do lekcji i posiada wszystkie potrzebne materiały;
- w zauważalny sposób interesuje się sztuką: uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych, bierze aktywny udział w życiu kulturalnym szkoły;
- z zaangażowaniem uczestniczy w różnorodnych formach lekcji: bierze udział w dyskusjach, broni swoich poglądów, dostrzega analogie, z szacunkiem odnosi się do działalności twórczej kolegów;
- potrafi pracować w grupie, odpowiedzialnie traktuje powierzone zadania;
- wykonuje oryginalne prace plastyczne, stosuje niekonwencjonalne rozwiązania w działaniach twórczych.